

**Philippi Ecclesiæ Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiæ Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philip *<Eichstätt, Bischof>*

Ingolstadii, 1617

Capvt Tertivm. Quanta ciuitas fuerit Aureatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](#)

F 0
Premortis quoq; p^r commissari
in tuncq; condit p^r austracari
confusione, plena facit illud
psalmi 121. Tunc sicut in uer-
tute tua, et abundantia in
Turribus tuis.

Propterea ex sacris quoq; literis manifestum euadir,
multis turres pro praesidio, asylo, & propugnaculo
fuisse, ut videre licet Iudicum cap. 8. & 9. & lib. 1. Ma-
chab. cap. 5. 6. 13. 16. & lib. 2. cap. 10. F 0

VI. Denique in Pago Oebel, qui trans Scutarum,
exiguo spatio à Nassenfelsio distat, aiunt nonnulli ex-
stare itidem veteres inscriptiones, quas ego non vidi.
Templū Pagi Meggelauu, qui est inter Nassenfelsium
& Weissenkirchen, pro Ethnica structura vulgus ha-
bet. Et certe forma abit à communī Christianis Tem-
plis usitata forma. Secus est de Templo S. Laurentij
Weissenkirchensis, in eo enim edificio nihil antiqui-
tatis elucet.

CAPUT TERTIUM.

Quanta ciuitas fuerit Aeneatum.

Invitatem fuisse, facile concesserim; vt &
 hoc, eversam cum aliis multis ab Honnis, a-
liisque Romanorum hostibus; vt legere est
apud Auentinum lib. 3. Annalium Boicorum, inde-
que quasi ex sparsis cineribus enatum hoc oppidum,
quod hodie cernimus: Testatur id etiam rudera, quæ
proxima sylva spectatum exhibet, & in ipso oppido,
ferunt superesse subterraneos specus ac fornices'.

Fuisse vero tantam ciuitatem, quantam vulgus'
prædicat, maximam videlicet, amplissimam, & fer-
mè ad Weissenkirchium usq; extensam, haud addu-
car, vt credam..

I. Quia si tanta fuisse, plura eius passim erudera-
rentur rudera, plures parietinæ sese conspicendas'
præberent, plura monumenta colonus vomere, vel
fossor ligone deteggeret; plura itidem spōte sua emer-
gent, gerent,

gerent, quasi ab ipso æuo protrusa. Quis enim nescit spacioſiſſimas ciuitates, non posſe ita aboleri, quia relinquunt frequentia indicia, ut videre licet in aliis euerſis ciuitatibus: nam Augusta Rauracorum seu Rauricorum, non proculab hodierna Basilea, magna erat ciuitas, ſed poſtea funditus deleta, & in exiguum pagum, cui Augſt nomen, conuerta. Et tamen quid ruderum, quid fornicum, quid ædificiorum ſub terra diritorum & ſemidiritorum non comparet? Quid inſuper agricolæ & foſſores quotidie non inueniunt? Consule Rhenanum lib. 3. rerum Germanicarum.. Aliquid ſimile hic fieri debebat, ſi Aureatum tantæ ciuitas fuit. At in tota via, qua Nassenfelsio Weissenkirchium itur, quæ facies, quæ species euerſæ quoniam vrbis? Nec, ut audio, qui agros illos colunt, valde conqueruntur, ni miscrebro adrudera allisu & attritu, vomeres ſuos obtundi atque hebetari.

Accedit, quod ipſe ſitus loci tantam Aureati amplitudinem, diſſuadere videatur, vnde enim in hoc ſolo tot incolæ vitam tolerarent? An ex agricultura? At qui nam agri tantæ multitudini ſuffecſſent? An ex militia? At fieri nequit, ut omnes militent. An ex mercatura? At nec omnes mercatores eſſe poſſunt; nec video quām locus ille tantæ mercaturæ facilitandæ idoneus fuerit; hostibus ex propinquo perpetim inſidias tendentibus. An ex opificiis? Sed & hoc diſſicile creditu est.

Adde ad extreum, minores ciuitates longè eſſe aptiores pro præſidiis & propugnaculis, quām vastiſſimas & ampliſſimas vrbes: cum igitur Romanis *Aureatum* pro præſidio & propugnaculo fuerit, longè procliuius eſt credere, in mediocribus potius quām in maximis ciuitatibus numerari debere.